

«Νομοσχέδιο τίποτα»

Του ΔΗΜΗΤΡΗ ΤΖΑΝΑΚΟΠΟΥΛΟΥ Γραμματέας του Κ.Σ. της Νεολαίας του ΣΥΝ, τελειόφοιτος Νομικής Σχολής Αθηνών

Το προσχέδιο νόμου που έδωσε το ΥΠΕΠΘ στη δημοσιότητα την προηγούμενη Τετάρτη πόρρω απέχει από το να είναι ένα «νομοσχέδιο τίποτα».

Αν παραβλέψουμε τα απαράδεκτα ελληνικά των συγγραφέων και τη νομοτεχνική του αθλιότητα, πρόκειται για μία πρόταση η ουσία της οποίας συνοψίζεται στο τετράπτυχο: πειθάρχηση (κατάργηση διπλής εξεταστικής), καταστολή (κατάργηση ασύλου - μη κατοχύρωση της συνδικαλιστικής ελευθερίας), εντατικοποίηση (ν + 50%), πρόσδεση της πανεπιστημιακής εκπαίδευσης στην αγορά και ασφυκτικός κρατικός έλεγχος των Ιδρυμάτων (τετραετή αναπτυξιακά προγράμματα, έλεγχοι οικονομικής βιωσιμότητας και σκοπιμότητας με αγοραία κριτήρια, εισαγωγή μάντζερ). Σε κάθε περίπτωση, αντανακλά αφενός τις επιταγές της Μπολόνια και αφετέρου κάποιες προσωπικές εμμονές του κ. Βερέμη και της υπουργού Παιδείας που καμία σχέση δεν έχουν με τα πραγματικά προβλήματα του ελληνικού Πανεπιστημίου.

1. Ως πρώτη προτεραιότητα για την αναβάθμιση της πανεπιστημιακής εκπαίδευσης πρέπει να οριστεί η πλήρωση των στοιχειωδών προϋποθέσεων λειτουργίας των Ιδρυμάτων. Να λυθεί άμεσα το κτιριακό πρόβλημα που αντιμετωπίζει πλειάδα Ιδρυμάτων τόσο στην πρωτεύουσα όσο και στην περιφέρεια. Είναι τουλάχιστον απαράδεκτο στην αυγή του 21ου αιώνα να γίνονται μαθήματα με παρόντες 600 φοιτητές σε αμφιθέατρα 300 θέσεων. Είναι τριτοκοσμική εικόνα το κτίριο της Νομικής Αθήνας να ανακατασκευάζεται 7 χρόνια λόγω έλλειψης πόρων τη στιγμή που γιγαντιαία ολυμπιακά ακίνητα χτίστηκαν σε ένα εξάμηνο, και οι φοιτητές του Παιδαγωγικού να φοιτούν σε ένα κτίριο που είναι υπό κατάρρευση και στο οποίο έχουν προκληθεί ατυχήματα με ζώες φοιτητών να κινδυνεύουν. Για να μη μιλήσουμε για την έλλειψη κεντρικών βιβλιοθηκών σε σχεδόν όλα τα περιφερειακά τμήματα, στη Νομική της Αθήνας και αλλού και για τις άθλιες συνθήκες που επικρατούν στις φοιτητικές εστίες.

2. Το ελληνικό Πανεπιστήμιο χρειάζεται και θεσμικές τομές. Πρώτον, αναβάθμιση και συγχώνευση τμημάτων-κοροϊδίας που δεν αντιστοιχούν σε συγκεκριμένο γνωστικό αντικείμενο (π.χ. Βαλκανικών Σπουδών, Πολιτισμικής Τεχνολογίας, ΤΕΙ Συσκευασίας Τροφίμων). Δεύτερον, κατάργηση του αναχρονιστικού διαχωρισμού ΑΕΙ-ΤΕΙ που δημιουργεί Ιδρύματα δύο ταχυτήτων και συνακόλουθα εργαζομένους δύο ταχυτήτων. Μια ολοκληρωμένη πρόταση για την τριτοβάθμια εκπαίδευση θα περιλάμβανε: πρώτον, συγχώνευση ΑΕΙ και ΤΕΙ που τα γνωστικά τους αντικείμενα είναι επιστημονικά ή εφαρμοστικά επιστημών (όπως, για παράδειγμα, συγχώνευση των ΤΕΙ Δομικών Έργων με τους Πολιτικούς Μηχανικούς ή του ΤΕΙ Λογιστικής με τα Οικονομικά Τμήματα κ.λπ.) στην κατεύθυνση της ενιαίας πανεπιστημιακής εκπαίδευσης δημόσιας και δωρεάν. Δεύτερον, συγκρότηση ενός δεύτερου κλάδου μεταλλυκειακών, τεχνικών, επαγγελματικών σπουδών αποκλειστικά δημόσιων και δωρεάν (π.χ. ψυκτικοί, υδραυλικοί, ηλεκτρολόγοι, γραφίστες κ.λπ.). Και στους δύο κλάδους η πρόσβαση πρέπει να είναι ελεύθερη, με μόνη προϋπόθεση το απολυτήριο Λυκείου ως τελευταίου κύκλου ενός δωδεκάχρονου, υποχρεωτικού σχολείου δημόσιου και δωρεάν. Η πρόταση αυτή δίνει, εξάλλου, και λύση στο πρόβλημα των φοιτητών που μεταναστεύουν για να σπουδάσουν σε αμφιβόλου ποιότητας κολέγια του εξωτερικού.

3. Οσον αφορά την έρευνα, αυτή θα πρέπει να αποσυνδεθεί από τις επιχειρήσεις και να διεξάγεται αποκλειστικά με δημόσια χρηματοδότηση και απόλυτη αυτονομία. Τούτο αποτελεί προϋπόθεση ώστε το Πανεπιστήμιο να επιτελέσει τον κοινωνικό του ρόλο. Τι σημαίνει αυτό πρακτικά; Όταν η έρευνα χρηματοδοτείται από τις επιχειρήσεις, το πρώτο αποτέλεσμα είναι η υποβάθμιση της βασικής έρευνας, δηλαδή εκείνης που είναι προσανατολισμένη στην παραγωγή νέας γνώσης. Ουδείς επιχειρηματίας ενδιαφέρεται για κάτι τέτοιο αφού δεν μπορεί να έχει κέρδος, να αποσβήσει δηλαδή την επένδυσή του. Ως προς την εφαρμοσμένη έρευνα, αυτή κατευθύνεται σε τομείς που δεν έχουν καμία απολύτως κοινωνική χρησιμότητα, δεν προσφέρουν στην κοινωνία, αλλά έχουν στόχο το κέρδος του επιχειρηματία. Ένα κλασικό παράδειγμα: τι προσφέρει περισσότερο στο κοινωνικό σύνολο, ένας αποτελεσματικότερος φορτιστής της ΝΟΚΙΑ ή μια έρευνα που να στοχεύει στην προστασία από την ηλεκτρομαγνητική ακτινοβολία των κεραιών κινητής τηλεφωνίας;

4. Αναφορικά με τους πανεπιστημιακούς καθηγητές και το σύστημα διδασκαλίας πρέπει να ειπωθούν τα εξής: για να έχουν τη δυνατότητα οι πανεπιστημιακοί δάσκαλοι να επιτελέσουν το διδακτικό και ερευνητικό τους έργο είναι ανάγκη να θεσπιστεί η πλήρης και αποκλειστική απασχόλησή τους με αξιοπρεπείς μισθούς και να καταργηθεί το απαράδεκτο φαινόμενο των συμβασιούχων καθηγητών (οι λεγόμενοι 407 των οποίων οι μισθοί πολλές φορές φτάνουν τα 60 ευρώ τον μήνα). Εξάλλου, το σύστημα διδασκαλίας πρέπει να απεγκλωβιστεί από το λυκειακό πρότυπο (παράδοση του μαθήματος - εξετάσεις - προβιβασμός) και να μετατραπεί σε ένα σύστημα πανεπιστημιακών διαλέξεων (εισήγηση του καθηγητή και συζήτηση στο αμφιθέατρο), να προβλεφθούν απαλλακτικές εργασίες κ.ά. ώστε οι σχέσεις διδάσκοντος - διδασκόμενου να μετατραπούν από σχέσεις εξουσίας σε σχέσεις ισότητας.